

Opgave 4 Kansen en belemmeringen voor jongeren

Bij deze opgave hoort tekst 6 uit het bronnenboekje.

Inleiding

In 2017 publiceerde het Jongerenplatform van de SER (Sociaal Economische Raad) een manifest waarin het platform zijn zorgen uitte over kansen voor jongeren op het gebied van leren, werken en samenleven. Het SER Jongerenplatform is een samenwerking tussen de SER en diverse jongerenorganisaties. In het manifest riep het Jongerenplatform de politiek op “werk te maken van een Nederland waarin iedereen meetelt”.

Naar aanleiding hiervan vroeg minister Koolmees van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in 2018 het SER Jongerenplatform een verkennend onderzoek uit te voeren naar de ontplooiingskansen voor jongeren. Op basis van het verkennende onderzoek publiceerde het SER Jongerenplatform in augustus 2019 het rapport ‘Hoge verwachtingen – kansen en belemmeringen voor jongeren in 2019’.

Gebruik de inleiding van de opgave.

Een fase in het systeemmodel van het proces van politieke besluitvorming is de omzetting. De omzetting van wensen in overheidsbeleid verloopt in drie sub-fasen. De eerste sub-fase is politieke agendavorming. Of een maatschappelijk probleem op de politieke agenda komt, is afhankelijk van een aantal voorwaarden, zoals de voorwaarde dat de situatie hevige emoties oproept of vaak voorkomt en de voorwaarde dat er voldoende ruimte is op de politieke agenda.

- 3p **24**
- Leg uit welke **twee andere** voorwaarden om op de politieke agenda te komen in de inleiding van de opgave te herkennen zijn.
  - Leg uit welke **andere** sub-fase van de omzetting te herkennen is in de inleiding van de opgave. Noem ook de naam van deze sub-fase.

Gebruik tekst 6.

Er zijn twee processen die een rol spelen bij het bereiken van een maatschappelijke positie. Een daarvan is het proces van positieverwerving.

- 2p **25**
- Leg uit dat de maatschappelijke positie van jongeren zoals die in regel 11 tot en met 41 van tekst 6 naar voren komt, vooral bepaald wordt door het **andere** proces. Gebruik in je uitleg:
- de naam en een omschrijving van het andere proces;
  - een voorbeeld uit regel 11 tot en met 41 van tekst 6 waarin dit andere proces te herkennen is;
  - een omschrijving van het proces van positieverwerving.

Gebruik tekst 6.

Volgens het SER Jongerenplatform is er een tweedeling zichtbaar tussen jongeren die met name profiteren van de kansen en jongeren die het meest getroffen worden door belemmeringen en onzekerheden. Deze tweedeling wordt gevormd door het meer of minder hebben van verschillende soorten kapitaal. Een soort kapitaal is cultureel kapitaal.

- 2p 26 Welke **twee andere** soorten kapitaal spelen volgens tekst 6 een rol in de kansenongelijkheid tussen jongeren? Noem de soorten kapitaal en geef bij elke soort een voorbeeld uit tekst 6.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.